

Beste liberale vrienden,

De Volkspartij voor Vrijheid en Democratie. Toen onze oprichters, Pieter Oud en Dirk Stikker onze partij in 1948 deze naam gaven, hadden ze niet kunnen vermoeden dat die naam in 2024 actueler dan ooit zou zijn.

Met een oorlog op ons continent. Met de agressie van Poetin richting Europa. Met een vreselijke situatie in het Midden-Oosten. Met China, een onvrij land, dat ons digitaal en technologisch wil domineren en onze kennis probeert te stelen.

Onze strijd voor vrijheid en democratie is actueel en urgent. Met de drugsmaffia die onze rechtsstaat ondermijnt en onze straten onveiliger maakt. Met terroristen die alles proberen te vernietigen waar wij voor staan. Met onversneden Jodenhaat. Die niet alleen de kop op steekt in onze straten, maar in bepaalde kringen zelfs als normaal, als salonfähig, wordt gezien.

Dat we in Nederland, in 2024, meemaken dat Joodse artiesten worden gecancelled, dat Joodse studenten niet meer veilig naar hun universiteit kunnen en dat Joodse mannen met een keppeltje op straat worden belaagd.

Beste liberalen,

U begrijpt, met alles wat er speelt in ons land en daarbuiten, hebben we de verantwoordelijkheid om een stabiel landsbestuur te bouwen, stevig gevoeld. Een stabiel kabinet dat Nederland veilig houdt. Dat onze manier van leven verdedigt, binnen en buiten Nederland. Dat onze welvaart beschermt en zorgt dat we het hier straks allemaal nog beter krijgen.

We hebben als vier heel verschillende partijen en vier heel verschillende leiders, samen geprobeerd iets te maken van een heel complexe verkiezingsuitslag. Het was zwaar, maar het is gelukt. En ik denk dat dat goed is. Niet per se omdat ik deze samenwerking nou persoonlijk zo graag wilde, maar wel omdat we de gezamenlijke opgave voelen die de kiezer bij ons heeft neergelegd.

Samen met Sophie Hermans, Eelco Heinen, de rest van de fractie en onze ijzersterke ondersteuning, zowel beleid als voorlichting, hebben we de afgelopen maanden hard gevochten voor onze liberale waarden, voor het belang van de VVD en daarmee vooral het belang van Nederland.

Wij laten zien dat we onze verantwoordelijkheid nemen. Zoals we altijd doen. Zoals ik u beloofd heb.

Zonder onze liberale waarden te verkwanselen, zonder onze identiteit te laten bepalen door degene met wie we aan tafel zitten. Maar juist vanuit de overtuiging dat er een akkoord ligt waarmee we onze liberale principes hebben kunnen verankeren en vanuit de overtuiging dat wij de stabiliteit kunnen bieden die Nederland nodig heeft. En natuurlijk, er zijn onderdelen waar we minder enthousiast over zijn. We hebben het immers niet in ons eentje geschreven. Daar zijn we gewoon eerlijk over.

Er staan ook maatregelen in die niet de onze zijn. Waar onze bewindspersonen en Kamerleden zich de afgelopen jaren met hart en ziel voor een andere aanpak hebben ingezet. Een dergelijke wijziging kan dan ook echt pijn doen.

Hoe we daarmee omgaan, laat wat mij betreft op de eerste plaats het grote commitment van onze mensen zien en daar ben ik trots op. We gaan met elkaar professioneel door en zullen er nog steeds alles aan doen om de doelen die we hebben gesteld, te halen. Omdat dat is wat mensen in het land nodig hebben.

Dan nu terug naar de vele onderdelen waar onze stempel, onze liberale waarden, wel heel duidelijk op gedrukt staan. Waar wij stevig voor hebben gevochten.

Ik noem hier graag vijf prioriteiten.

- **Als eerste: Nederland veilig houden.**

Zodat we vrij en veilig ons leven kunnen blijven leiden, nu en straks. We investeren volop in Defensie.

We halen de NAVO norm. We steunen Oekraïne politiek, militair, financieel en moreel, zodat Poetin niet wint.

We voeren de strijd tegen de drugsmafia op. Tegen terroristen die alles kapot willen maken waar wij voor staan. En dat doen we allemaal dankzij alle vrouwen en mannen die ons elke dag weer vrij en veilig houden. Die elke dag weer, met gevaar voor eigen leven, een stap naar voren zetten, als de rest van ons een stap terugzet. Onze dkdb'ers, onze dienders, onze militairen, onze boa's en zo vele anderen. We zijn hen dankbaar.

- **De tweede prioriteit: grip terugkrijgen op wie hier binnenkomt.**

Doordat we in ons land al jaren de vraag: wie heeft ons nodig en wie hebben wij nodig, nauwelijks beantwoorden, doordat de politiek zich verschuilt in makkelijke frames, doordat het bijna een wedstrijd is geworden wie de werkelijkheid het beste kan bagatelliseren, laten we echte vluchtelingen in de steek en laten we Nederlanders in de steek.

Dus zullen we die vraag moeten beantwoorden. Wie heeft ons nodig, en wie hebben wij nodig.

Zodat we met het antwoord, duidelijke keuzes kunnen maken. En die maken we.

Voor degenen die dit populistisch of slechts onderbuikgevoelens noemen: neem eens de tijd om echte politieke vluchtelingen te spreken. Zij zullen je vertellen hoe zij zich in de steek gelaten voelen door politici die geen keuzes durven maken. Zij hebben niet de luxe om de wereld met een kop havercappu van een afstandje te beoordelen. Zij zien de harde werkelijkheid en de puinhoop die gemaakt wordt, als moeilijke keuzes vermeden worden.

- **Ten derde: onze vrijheid beschermen.**

Wij gaan niet toestaan dat in ons land de klok wordt teruggedraaid. Wij liberalen staan pal voor de vrijheden en verworvenheden in ons land.

Iedereen kan en mag zichzelf zijn, houden van wie hij of zij wil houden, en zelf de regie hebben over eigen leven en eigen lichaam. We zorgen ervoor dat de bestrijding van antisemitisme versterkt wordt. We nemen extra maatregelen tegen geweld tegen LHBTI'ers.

We nemen maatregelen om goede integratie te verplichten. Want wie hier al is, moet volop meedoen. Moet de taal spreken. Moet onze waarden delen. Zo lang twee mannen niet rustig hand in hand over straat kunnen, jonge meisjes te horen krijgen dat ze nooit zullen mogen werken of hun eigen liefde kiezen, vrouwen nog steeds moeten strijden voor zelfbeschikking, blijft dit de strijd. Blijft dit onze strijd.

- **Ten vierde: zorgen dat wie zijn of haar best doet, het in Nederland gewoon goed heeft.**

Met lastenverlichting voor Nederlanders met een middeninkomen en het op termijn bijna gratis maken van kinderopvang voor werkenden. Zodat mensen die werken, iets bijdragen of gewerkt hebben, een betaalbaar en goed leven kunnen leiden.

- **Tot slot onze prioriteit nummer 5: groei.**

Onze welvaart groter maken. Door meer ruimte te geven aan ondernemers om die welvaart te vergroten met handel, slimme uitvindingen en groene groei. Door de regeldruk van ondernemers te verminderen en belastingen voor ondernemers te verlagen en terug te draaien.

Bij het vergroten van onze welvaart hoort ook zinnig klimaatbeleid. Want zonder een gezonde planeet, is er geen welvaart.

Al zaten we aan tafel met partijen die er vrij weinig mee hebben, we hebben ervoor kunnen zorgen dat de klimaatdoelen overeind staan. Zodat we ons mooie land en de planeet op een goede manier door kunnen geven aan de generaties na ons en onafhankelijker kunnen worden van landen als Rusland.

Het grootste investeringspakket van dit kabinet gaat naar klimaat, met een enorme extra investering daarbovenop voor kerncentrales.

Onze basisprincipes waarmee we de onderhandelingen begonnen, het beschermen van onze rechtstaat, verstandig financieel beleid en het versterken van onze internationale veiligheidspositie, staan fier overeind.

Er ligt een akkoord met een open blik naar de wereld, met een groot verantwoordelijkheidsgevoel voor binnen- en buitenland en met een heel stevig degelijk financieel kader. We beschermen de portemonnee van de mensen, terwijl we er ondertussen ervoor zorgen dat we geen schulden doorgeven aan degenen die na ons komen. We zeiden dat onze basisprincipes niet onderhandelbaar waren en dat hebben we laten zien.

Wij zijn de partij voor de harde werkers en de vrije denkers. Wij zijn de brede volkspartij die verschillen overbrugt. Met wie wij samenwerken, zal nooit bepalen wie wij zijn. Dat doen we zelf. Dat is zo en dat blijft zo. Dat gold in de formatie. En dat geldt ook de komende jaren, wij zullen het aankomende kabinet aan onze basisprincipes blijven houden.

En dat niet alleen. Wij zullen uit de fractie, uit de partij met nieuwe ideeën blijven komen. Deze ochtend waren er meerdere sessies na een prachtig verhaal van Tamara van Ark over hoe Nederland eruit ziet in 2050. Kunt u het zich voorspellen? Dat is over 26 jaar! Dan ben ik zelf ook al tegen de 50.

Uw input en uw ideeën zijn cruciaal, zodat we als VVD altijd kunnen bijdragen aan het land dat we nu en in de toekomst willen zijn. Het land waarin onze kinderen straks hun kinderen laten opgroeien. Als wij daar niet nu al over nadenken, wie doet het dan wel?

Daar hoort ook het herijken van ons liberaal manifest bij. Ik weet dat daar door de Telderstichting al in 2022 mee begonnen was. En ik juich het alleen maar toe dat we dat samen voortzetten.

Stilstand is niets voor ons. Wij willen onszelf altijd verbeteren en dit land vooruit brengen.

Dus ik neem daar graag samen met u het voortouw in.

Ik hoop dat dit het begin is van een nieuwe tijd. Een tijd waarin de politiek weer zorgen van mensen gaat oplossen. In plaats van dat mensen zorgen hebben over de politiek. Een tijd waarin Nederlanders weer gaan zien: de politiek staat aan mijn kant. Met een stabiel kabinet. Een stabiel kabinet dat de komende vier jaar gaat leveren op de plannen die er nu liggen.

Beste mensen,

Ik stipte het net al aan: onze wereld is er niet veiliger op geworden. De vorige keer dat ik voor u stond, was het dag 702 van de oorlog in Oekraïne. Een oorlog aan de rand van ons continent. Vandaag is het dag 821. En het einde van deze oorlog is geen stap dichterbij. Eerder verder weg.

Hetzelfde geldt helaas voor de situatie in de Gazastrook. Er zijn nog steeds bijna 100 mensen gegijzeld door de terroristen van Hamas en de ellende in Gaza duurt voort. Het raakt ons allemaal.

Veel Nederlanders maken zich zorgen over de situatie in de wereld en de gevolgen daarvan voor ons land. Een oorlog is voor ons land decennialang vooral een onderdeel van onze geschiedenis geweest.

Een oorlog aan de rand van ons continent heeft lange tijd ver weg geleken. En een oorlog in ons eigen land was tot voor kort ondenkbaar. Het heeft ertoe geleid dat we te gemakzuchtig zijn geworden. Misschien wel lui. Dat we ons rijk hebben gerekend met de Verenigde Staten als hoeder van onze veiligheid.

Als het schild voor vrijheid en democratie. Maar die tijd is voorbij. De oorlog komt letterlijk dichterbij. Ik sta hier niet om angst te vergroten, maar wel om realistisch te zijn. Want de harde waarheid is dat ons land weliswaar niet in oorlog leeft, maar dat we ook niet meer kunnen zeggen dat we in vrede leven. Niet terwijl de randen van ons continent worden bedreigd.

Niet terwijl grootmachten op allerlei manier proberen hun invloed op ons land, op ons leven, te vergroten. Meer dan ooit moeten we Nederland daarom veilig houden. Moeten we onze vrijheid beschermen. Het kabinet dat we aan het vormen zijn, zou zomaar een kabinet kunnen zijn dat moet dealen met een oorlog, een stuk dichterbij. Het moet dan ook kracht en stabiliteit kunnen leveren, met deskundige mensen die het vermogen hebben om te weten dat het landsbelang altijd vooropgaat.

Zoals ik aan het begin van mijn verhaal aangaf, heb ik er geen enkele twijfel bij dat wij als VVD deze mensen kunnen leveren. Mensen die zullen zorgen voor stabiliteit en deskundigheid, ook in roerige tijden.

Beste aanwezigen, het brengt mij op nieuwe verkiezingen die voor de deur staan.

Nee, geen zorgen, ik heb het dus niet over landelijke. We hebben niet voor niets die vier maanden in dat formatiehok zonder daglicht gezeten. Ik heb het over de Europese verkiezingen over een paar weken. Misschien wel de belangrijkste Europese verkiezingen die er ooit zijn geweest.

Want de situatie in de wereld van nu vraagt meer dan ooit om een sterk Europa. Een sterk Europa dat Nederland veilig houdt. Samen een schild vormen om Poetin tegen te houden. Samen optrekken om onze buitengrenzen te bewaken en de asielinstroom omlaag te krijgen.

De handen ineenslaan om de georganiseerde misdaad te verslaan. Dat is wat er nodig is. Maar zo'n Europa komt er niet vanzelf. Daar moeten we, tijdens de Europese verkiezingen op 6 juni, voor kiezen.

Want Europa kunnen we niet aan links overlaten. Dat is geen veilige keuze. Dan staan de sluizen open voor kansarme asielzoekers. Geven we de drugsmafia vrij spel. En doen we niets voor de defensie-industrie.

En kijken we naar de populistische partijen op rechts, dan zien we partijen die in het geheel niets zien in Europese samenwerking en daar het liefst van af willen. Die de boel van binnenuit kapot willen maken. Met alle consequenties van dien, voor onze veiligheid, voor onze vrijheid, maar bv ook voor ons bedrijfsleven.

En ja, ook wij zijn kritisch op waar Europa wat ons betreft wel en niet over gaat. Europa moet voor ons werken. Ons veilig houden. En ons verder vooral ruimte geven.

Voor zo'n Europa moet je VVD stemmen. Dat is de enige veilige keuze. Dat was het op 22 november vorig jaar en dat is het op 6 juni weer. En tegen degenen in Europa die zich zorgen maken over de samenwerking die we zijn gestart, zou ik willen zeggen: zie maar wat er gebeurt als echte liberalen aan tafel zitten.

Dan gaat het niet meer over de grenzen dicht en een Nexit. Dan gaat het over plek aan echte vluchtelingen, steun aan Oekraïne en doorzetten van klimaatbeleid. Dan gaat het over het versterken van middeninkomens, onze mkb'ers en onze defensie. Dat is wat er gebeurt als liberalen zich er tegenaan bemoeien.

Wij leveren. En brengen Nederland en Europa weer stappen vooruit. Laat dat een inspiratie zijn voor de roepstoeters.

Laten we er samen dan ook alles aan doen om Malik en zijn team te helpen in zijn campagne. Zodat hij straks met een zo groot mogelijke club VVD'ers aan de slag kan om Nederland veilig te houden. Onze vrijheid verdedigen, onze manier van leven verdedigen: ik zei het al, het is meer dan ooit onze opdracht als VVD.

Het is waar wij voor opgericht zijn. En ik geloof met alles wat ik in mij heb, dat een liberale samenleving, onze manier van leven, het lichtend voorbeeld in de wereld is voor de beste samenleving, met de sterkste waarden, het meeste respect voor het individu en de sterkste basis voor een gemeenschappelijke, vrije en welvarende toekomst.

Er staat dus nogal wat op het spel. En deze strijd, mogen wij nooit opgeven. Zullen wij VVD'ers nooit opgeven. Want vrijheid en democratie, dat is onze strijd. Dat is waar wij VVD'ers het voor doen.

Dank jullie wel.

Dilan Yesilöz-Gezeius